

Rezultati i iskustva provedbe ITU mehanizma u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Integrirana teritorijalna ulaganja za razvoj urbanih područja

- Integrirana teritorijalna ulaganja - ITU mehanizam je instrument Europske unije namijenjen provedbi teritorijalnih strategija u cilju integriranog korištenja sredstava iz više europskih fondova ili više operativnih programa
- ITU mehanizam se po prvi puta koristi u finansijskoj perspektivi 2014.-2020.
- Uredbom EU br. 1301/2013, Čl. 7 je propisano da je najmanje 5% sredstava iz EFRR-a potrebno uložiti za financiranje projekata urbanog razvoja na području jedinica lokalne samouprave koje čine odabrana ITU područja

Ključni izazovi razvoja urbanih područja i odgovor Europske unije

Ključni izazovi:

- Demografski izazovi
- Gospodarski izazovi
- Klimatske promjene
- Prometni izazovi
- Socijalno-prostorni izazovi
- Sigurnosni izazovi

UMJESTO POJEDINAČNIH RJEŠENJA POTREBA
ZA INTEGRIRANIM RJEŠENJIMA

Odgovori EU na izazove:

NOVI INTEGRACIJSKI ALATI:

- Integrirana teritorijalna ulaganja
(Uredba EU 1303/2013, Čl. 36.)
- Lokalni razvoj pod vodstvom
zajednice
(Uredba EU 1303/2013, Čl. 32.-35.)

Urbana dimenzija razvoja ugrađena u zakonodavstvo RH

Zakon o regionalnom razvoju RH (NN 147/14, 123/17)

čl. 14. – urbana područja:

- 4 urbane aglomeracije: Zagreb, Split, Rijeka i Osijek
- veća urbana područja – područja gradova s više od 35.000 stanovnika
- manja urbana područja – manji gradovi čija središta imaju više od 10.000 stanovnika ili su sjedišta županija
- dva ili više urbanih područja koja neposredno graniče smatraju se jedinstvenim urbanim područjem

čl. 15. – strategija razvoja urbanog područja

- određuje ciljeve i prioritete razvoja urbanog područja
- nositelj izrade strategije grad središte urbanog područja

čl. 28. – nositelj izrade Strategije ustrojava **partnersko vijeće za urbano područje**

- savjetodavno tijelo
- sudjeluje u donošenju strategije razvoja urbanog područja, utvrđivanja prioritete razvoja te predlaganja strateških projekata urbanog područja

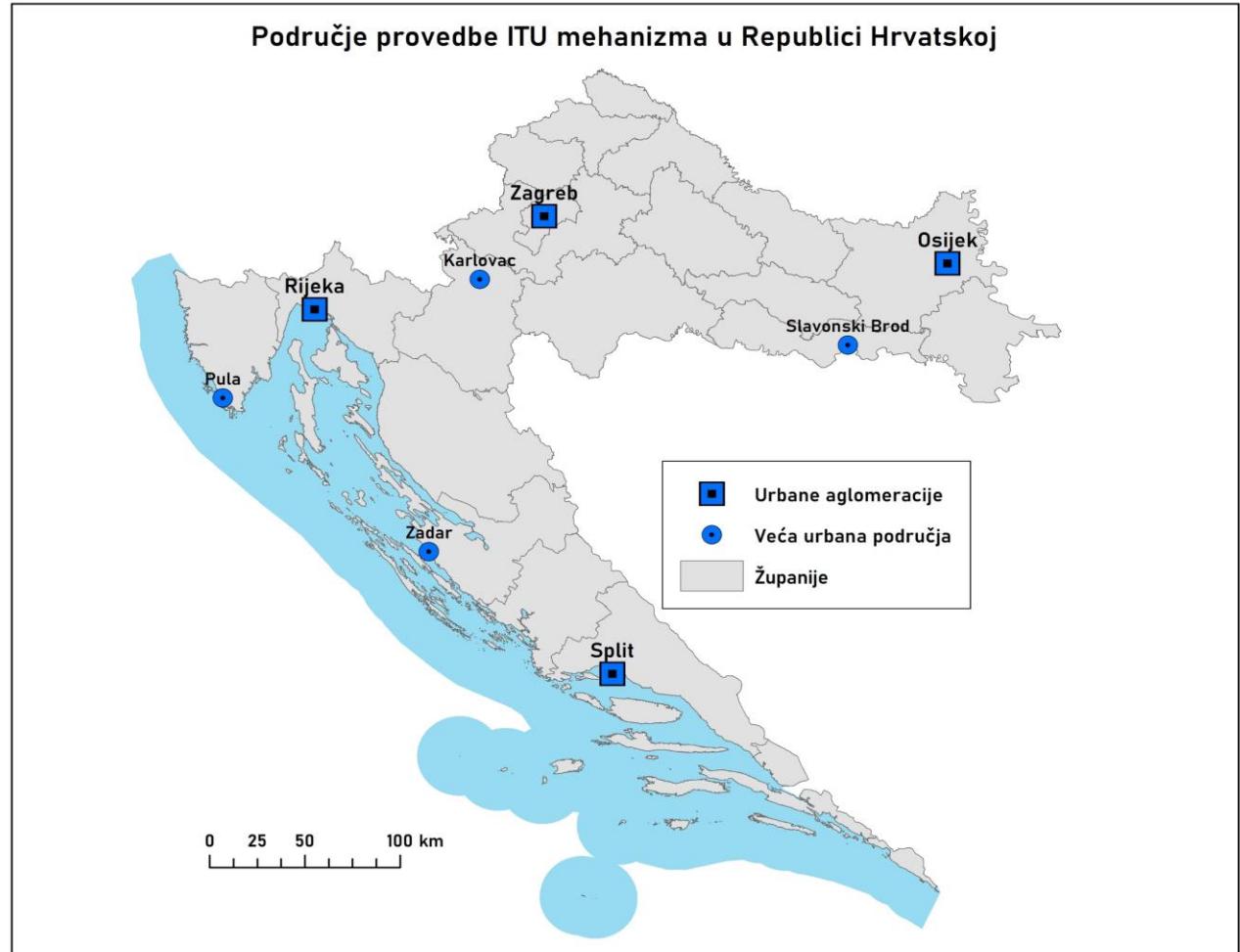
Preduvjeti za provedbu ITU mehanizma

- Definirati obuhvat urbanog područja
- Izraditi Strategiju razvoja urbanog područja
- Aplicirati na Poziv za odabir ITU gradova što je predstavljalo temelj konačnog odabira gradova u kojima će se provoditi Integrirana teritorijalna ulaganja
- Uspostaviti sustav provedbe ITU mehanizma (ITU jedinice)

*U listopadu 2016. godine donesena je **Odluka o odabiru područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja** u 4 Urbane aglomeracije (gradovi s više od 100.000 stanovnika): Zagreb, Osijek, Rijeka i Split i 3 Urbana područja (gradovi s više od 50.000 stanovnika): Pula, Zadar i Slavonski Brod. U srpnju 2020. donesena je odluka o uključivanju Grada Karlovca u ITU mehanizam*

Područja za provedbu ITU mehanizma u 2014. – 2020.

- 4 grada središta urbanih aglomeracija:
Zagreb, Split, Rijeka i Osijek
- 4 grada središta većih urbanih područja:
Zadar, Slavonski Brod, Pula i Karlovac

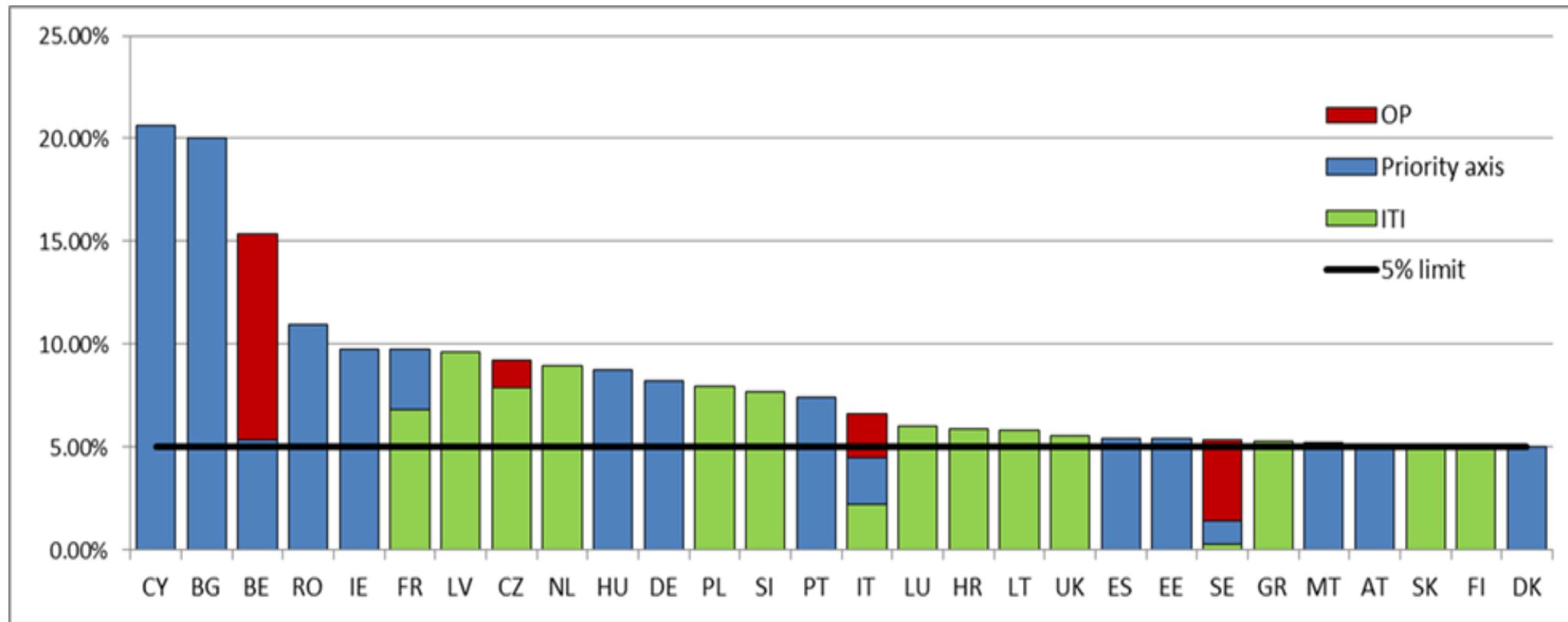
Alokacija 2014. – 2020.

UKUPNO: 345 milijuna eura – kroz dva operativna programa OPKK i OPULJP

- Europski fond za regionalni razvoj - 253 milijuna eura
- Kohezijski fond - 50 milijuna eura
- Europski socijalni fond – 42 milijuna eura

ALOKACIJA (u EUR)	UP ZAGREB	UP SPLIT	UP RIJEKA	UP OSIJEK	UP ZADAR	UP SLAVONSKI BROD	UP PULA	UP KARLOVAC
OPKK	115.923.228,70	39.708.668,64	43.084.718,30	40.321.281,98	22.782.664,30	19.992.280,28	19.281.529,28	20.434.779,20
OPULJP	11.173.148,49	7.634.207,00	6.030.700,10	5.363.863,15	4.294.836,94	3.778.861,49	3.724.382,83	0,00
UKUPNO	127.096.377,19	47.342.875,64	49.115.418,40	45.685.145,13	27.077.501,24	23.771.141,77	23.005.912,11	20.434.779,20

Udio ERDF budžeta (%) od strane države članice 2014. – 2020. na razini EU

Aktivnosti prihvatljive za financiranje

SC 3a2 – PODUZETNIŠTVO – 60 mln EUR

- Inkubatori
- Izgradnja i opremanje IT parkova i tehnoloških parkova
- Poduzetničke potporne institucije
- Poduzetničke zone

SC 4c3 – TOPLINARSTVO – 80 mln EUR

- Obnova mreže distribucije toplinske energije
- Obnova i nadogradnja proizvodnih pogona, toplinskih podstanica, kotlovnica

SC 6c1 – KULTURNA BAŠTINA – 33 mln EUR

- Uređenje i izgradnja interpretacijskih centara, ljetnih pozornica, muzeja, etno sela

SC 6e2 – BROWNFIELD – 80 mln EUR

- Obnova i revitalizacija brownfield lokacija

SC 7ii2 – PROMET – 50 mln EUR

- Izgradnja i poboljšanje biciklističko-pješačkih i biciklističkih staza i puteva
- Stanice za električne bicikle, prometna i vertikalna signalizacija, stanice za iznajmljivanje bicikala
- Pametna prometna rješenja, sustavi za prodaju, naplatu i kontrolu karata, mobilne aplikacije za poboljšanje informiranja putnika
- Nabava autobusa

OPKK - status provedbe ITU mehanizma do 30. rujna 2021.

Objavljeno (67 poziva):
321,57 milijuna EUR /
2,44 milijardi HRK
110 %

Ugovoreno (132 ugovora):
321,53 milijuna EUR /
2,44 milijardi HRK
110 %

Isplaćeno:
56,60 milijuna EUR /
430,20 milijuna HRK
17,60 %

Iskustva iz provedbe 2014. – 2020.

Indikativna alokacija za ITU gradove definirana je na samom početku finansijskog razdoblja - postoji veća sigurnost za financiranje strateških projekata

Mogućnost sektorske integracije (integriranje projekata iz različitih sektora), teritorijalne integracije (isti tipovi projekata na različitim lokacijama ili višefondovske integracije (integriranje projekata iz više različitih fondova)

Bolja, izravnija i kvalitetnija suradnja nacionalne i regionalne/lokalne razine te poticanje razmjene iskustava

Jačanje kapaciteta urbanih područja za strateško planiranje, međusobnu i međusektorskiju suradnju te pripremu i provedbu projekata u sklopu ESI fondova

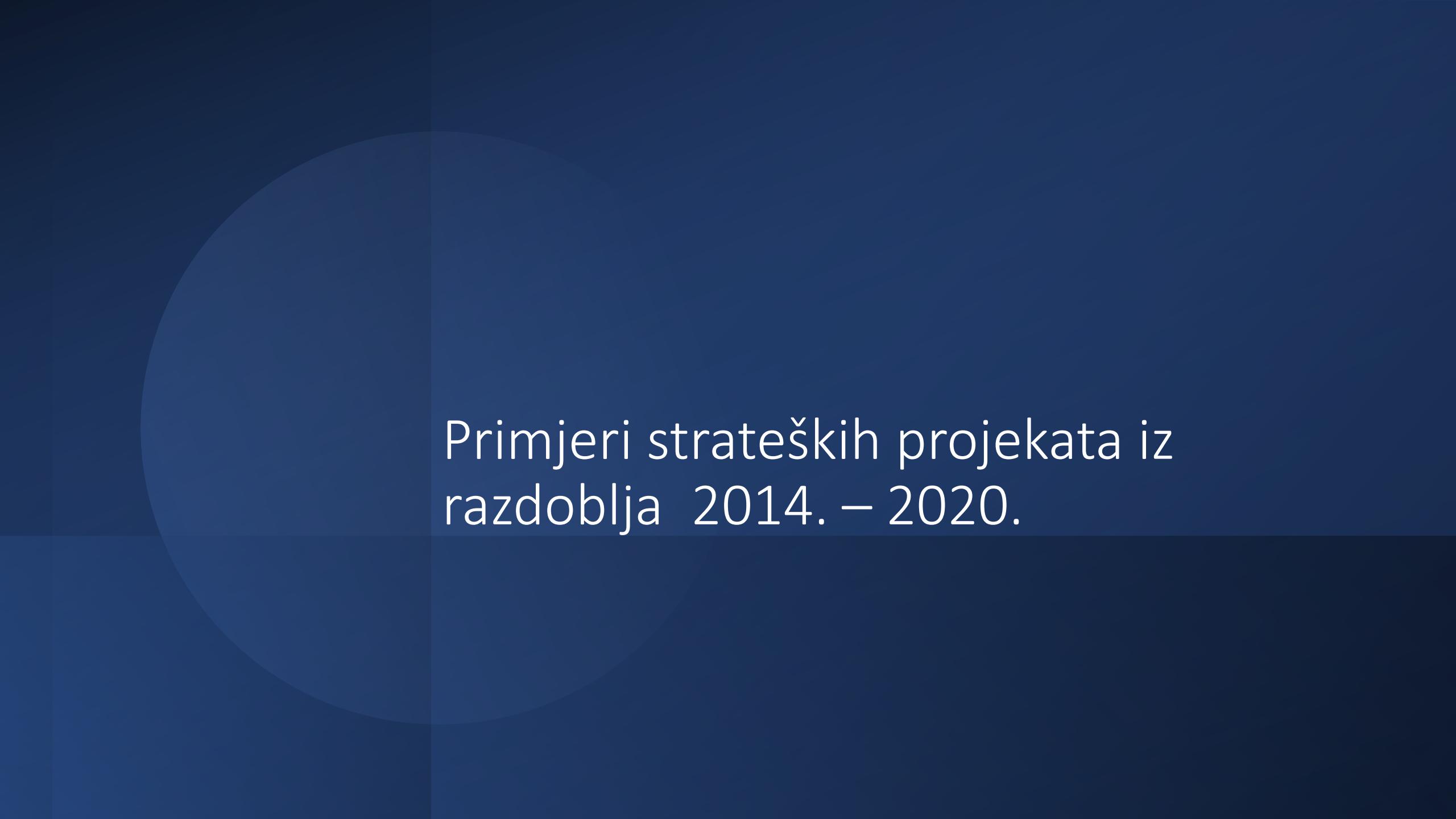

Nedostatna uključenost gradova u proces programiranja u FP 2014. – 2020.

Dugotrajna uspostava Sustava upravljanja i kontrole upravljanja EU fondovima za ITU mehanizam

Nedostatna koordinacija u fazi programiranja Operativnih programa

Nedostatak integriranih projekata i nedovoljna spremnost projekata koja su rezultirala kašnjenjem objave Poziva

Primjeri strateških projekata iz
razdoblja 2014. – 2020.

3a2 - poduzetništvo

UA Osijek – Izgradnja zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku

Cilj projekta:

Gospodarski centar strateški je projekt koji će osigurati novu poslovnu infrastrukturu koja će podići gospodarsku vidljivost regije i unaprijediti poduzetničku klimu, omogućiti razvoj novih proizvoda i usluga malih i srednjih poduzeća, razvoj usluga poduzetničkih potpornih institucija za mala i srednja poduzeća, te razvoj mreže poslovnih komunikacija.

Korisnik: Osječko-baranjska županija

Partner: Grad Osijek

Vrijednost: 63.750.872,74 HRK

Bespovratna sredstva: 44.984.900,12 HRK

Trajanje: 01.03.2021. – 01.09.2023.

4c3 - toplinarstvo

UA Zagreb - Revitalizacija vrelovodne mreže na području grada Zagreba

Cilj projekta: Projektom će se revitalizirati gotovo trećina odnosno 68,5 km od 227,3 km dionica vrelovodne mreže u gradu Zagrebu sa ciljem povećanja energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području grada Zagreba.

Korisnik: HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

Vrijednost: 556.139.025,46 HRK

Bespovratna sredstva: 421.499.999,67 HRK

Trajanje: 14.01.2020. - 13.10.2023.

6c1 – kulturna baština

UA Split - Otvorene ljetne pozornice Urbane aglomeracije Split

Cilj projekta: izgradnja, uređenje i opremanje otvorenih ljetnih pozornica, popratnih objekata i sadržaja za kulturno turističku namjenu na ukupno 8 različitim lokacijama

Korisnik: Grad Solin

Partneri: TZ Grada Solina, Općina Klis, Grad Omiš, Općina Dugopolje, Grad Kaštela, Općina Lećevica, Grad Trogir

Vrijednost: 32.750.759,23 HRK

Bespovratna sredstva: 27.838.145,30 HRK

Trajanje: 08.08.2018. - 08.02.2023.

6e2 – brownfield

UA Rijeka – Revitalizacija kompleksa Benčić - Cigleni i T-objekt

Cilj projekta: rekonstrukcija Ciglenog i T-objekta u sklopu bivšeg industrijskog kompleksa Rikard Benčić na području šireg središta Rijeke i njihova prenamjena u Dječju kuću i Gradsku knjižnicu Rijeka

Korisnik: Grad Rijeka

Vrijednost: 162.123.324,61 HRK

Bespovratna sredstva: 68.206.564,00 HRK

Trajanje: 16.07.2018. - 16.04.2022.

7ii2 - promet

UP Zadar - Razvoj i implementacija inteligentnog prometnog sustava i rekonstrukcija prometnice sa prioritizacijom vozila javnog prijevoza i biciklističkom stazom u gradu Zadru

Cilj projekta: projektom će se razviti i implementirati inteligentni prometni sustav i rekonstruirati prometnica sa prioritizacijom vozila javnog gradskog prijevoza i biciklističkom stazom u gradu Zadru, sa ciljem povećanja učinkovitosti prometnog sustava urbanog područja Zadar

Korisnik: Grad Zadar

Vrijednost: 35.083.931,15 HRK

Bespovratna sredstva: 26.698.048,51 HRK

Trajanje: 21.11.2019. - 21.11.2021.

Ključne poruke

01

Podržavanje gradova
kao pokretača razvoja
širih područja u okviru
programiranja nove
Financijske
perspektive EU post
2020

02

Promicanje
učinkovitosti
integriranih ulaganja u
razvoj urbanih
područja temeljem
razvojnih potencijala i
odgovora na razvojne
izazove

03

Važnost određivanja
teritorijalnog područja
i izrade teritorijalnih
strategija / Strategija
razvoja urbanih
područja

04

Korištenje primjera
dobre prakse razvoja
„pametnih gradova“

Hvala na pažnji!

Spomenka Đurić, državna tajnica
spomenka.djuric@mrrfeu.hr